

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****DİDAR DİLA TAY BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2019/5735
Karar Tarihi : 24/11/2021

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : M. Emin KUZ
Rıdvan GÜLEÇ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Basri BAĞCI
Raportör : Ayhan KILIÇ
Başvurucu : Didar Dila TAY
Vekili : Av. Leyla ADIYAMAN ÖNER

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, suçta kullanıldığı tespit edilemeyen cep telefonunun müsadere edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 13/2/2019 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine yönelik şikâyetler yönünden kısmi kabul edilemezlik kararı verilmiş, mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın ise kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu 1995 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedir.

9. İstanbul Emniyet Müdürlüğü ekiplerince bir ihbar üzerine yürütülen soruşturma kapsamında 27/4/2018 tarihinde yapılan çalışmada muhbire uyuşturucu teslim ettiği sırada B.M.D. gözaltına alınmıştır. Bunun üzerine arama yapılması için B.M.D.nin evine gidildiğinde B.B. ve başvuru evdedir. Arama sırasında masanın üzerindeki cam kavanozlarda ve ağzı açık poşetler içinde çeşitli miktarlarda uyuşturucu madde ile evdeki diğer bir masa üzerinde hassas terazi, uyuşturucu madde paketlemesinde kullanılan poşetler ve 1.750 TL para ele geçirilmiştir.

10. Başvurucunun üzerinde yapılan aramada altın renkli bir adet Iphone marka cep telefonu ile bu telefona takılı bir adet SIM kart ele geçirilerek zabıt altına alınmıştır. İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) 28/4/2018 tarihinde elkoyma işleminin onaylanması, cep telefonu ve SIM kart üzerinde inceleme izni verilmesi için İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hâkimliğine (Sulh Ceza Hâkimliği) talepte bulunmuştur. Sulh Ceza Hâkimliği 28/4/2018 tarihli kararıyla talebi kabul ederek elkoyma işlemini onaylamış ve cep telefonu ile SIM kart üzerinde inceleme yapılmasına izin vermiştir. Başvurucuya ait cep telefonu üzerinde inceleme yapıp yapılmadığı, yapıldıysa sonucunun ne olduğuyla ilgili olarak bireysel başvuru dosyasında bir bilgi bulunmamaktadır.

11. Başsavcılık 5/6/2018 tarihli iddianameyle B.M.D., B.B. ve başvuru kişinin uyuşturucu madde ticareti yapma ve sağlama suçundan cezalandırılmalarını, ayrıca uyuşturucu maddeler ile suç eşyalarının 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 54. maddesi uyarınca müsaderesine karar verilmesini talep etmiştir.

12. İstanbul Anadolu 13. Ağır Ceza Mahkemesi (Mahkeme) 13/12/2018 tarihli kararlar B.M.D.nin uyuşturucu madde ticareti yapma suçundan neticeten 8 yıl 4 ay hapis cezası ve 833 gün karşılığı adli para cezasıyla cezalandırılmasına, B.B. ve başvuru kişinin kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçundan neticeten (her birinin) 8 ay hapis cezasıyla cezalandırılmalarına karar vermiştir. Mahkeme, B.B. ve başvuru hakkındaki hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar vermiştir. Mahkeme ayrıca İstanbul Anadolu Emanet Memurluğunun 2018/8844 sırasında kayıtlı bulunan ve suçta kullanılan eşyaların 5237 sayılı Kanun'un 54. maddesinin birinci fıkrasına göre müsadere edilmesine hükmetmiştir.

13. Kararın gerekçesinde, başvuru kişinin suç işlediğine kanaat getirilirken uyuşturucu maddeyi bulduran sanık B.M.D.nin evinde olduğuna ve uyuşturucu maddenin açık bir şekilde ortada durmasına dayanıldığı belirtilmiştir. Kararda başvuru kişinin fiilinin uyuşturucu ticareti suçu kapsamında değerlendirilebilmesi için yeterince delil bulunmadığı, bu sebeple kullanmak amacıyla uyuşturucu madde bulundurma suçuna vücut verdiğinin değerlendirildiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte başvuru kişinin ait cep telefonu ve SIM kartın müsaderesine ilişkin hüküm fıkrasıyla ilgili olarak kararda herhangi bir gerekçe açıklanmamıştır.

14. Başvuru kişinin bu karara karşı İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinde yaptığı itiraz başvurusu, tarih içermeyen kararla reddedilmiştir.

15. Nihai karar 15/1/2019 tarihinde başvuru kişiye tebliğ edilmiştir.

16. Başvuru kişi 13/2/2019 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

17. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Soruşturma veya kovuşturma konusu suçun işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebi bulunan hallerde, şüpheli veya sanığa ait;

...

h) Diğer mal varlığı değerlerine.

Elkonulabilir. ..."

18. 5271 sayılı Kanun'un 134. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka surette delil elde etme imkânının bulunmaması halinde, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözümlenerek metin hâline getirilmesine karar verilir..."

19. 5237 sayılı Kanun'un 54. maddesi şöyledir:

"(1) İyiniyetli üçüncü kişilere ait olmamak koşuluyla, kasıtlı bir suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın müsaderesine hükmolunur. Suçun işlenmesinde kullanılmak üzere hazırlanan eşya, kamu güvenliği, kamu sağlığı veya genel ahlak açısından tehlikeli olması durumunda müsadere edilir. (Ek cümle: 24/11/2016-6763/11 md.) Eşyanın üzerinde iyiniyetli üçüncü kişiler tehine tesis edilmiş sınırlı aynı hakkın bulunması hâlinde müsadere kararı, bu hak saklı kalmak şartıyla verilir.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren eşyanın, ortadan kaldırılması, elden çıkarılması, tüketilmesi veya müsaderesinin başka bir surette imkansız kılınması halinde; bu eşyanın değeri kadar para tutarının müsaderesine karar verilir.

(3) Suçta kullanılan eşyanın müsadere edilmesinin işlenen suçta nazaran daha ağır sonuçlar doğuracağı ve bu nedenle hakkaniyete aykırı olacağı anlaşıldığında, müsaderesine hükmedilmeyebilir.

(4) Üretimi, bulundurulması, kullanılması, taşınması, alım ve satımı suç oluşturan eşya, müsadere edilir.

(5) Bir şeyin sadece bazı kısımlarının müsaderesi gerektiğinde, tümüne zarar verilmeksizin bu kısmı ayırmak olanaklı ise, sadece bu kısmın müsaderesine karar verilir.

(6) Birden fazla kişinin paydaş olduğu eşya ile ilgili olarak, sadece suça iştirak eden kişinin payının müsaderesine hükmolunur."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

20. Anayasa Mahkemesinin 24/11/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

21. Başvurucu; müsadereye konu eşyanın suçla bir ilgisinin bulunmadığını, mahkeme kararında cep telefonunun neden müsadere edildiğiyle ilgili olarak hiçbir gerekçeye yer verilmediğini ileri sürmüştür. Başvurucu; cep telefonuna el konulduğu hâlde cihaz üzerinde inceleme yapılmadığını, telefonun suç eşyası olduğunun ortaya konulmadığını ifade etmiş ve bu sebeple mülkiyet hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

B. Değerlendirme

22. Anayasa'nın "*Mülkiyet hakkı*" kenar başlıklı 35. maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kamula sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

23. Olayda başvurunun müsadere edilen cep telefonunun ekonomik değeri gözetildiğinde başvurunun anayasal öneminin bulunup bulunmadığının tartışılması gerekir.

24. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrasında anayasal açıdan önem taşımayan ve başvurunun önemli bir zarara uğramadığı başvuruların esastan incelenmeksizin reddedilebileceği hüküm altına alınmıştır.

25. 6216 sayılı Kanun'da anayasal ve kişisel önemden yoksun başvuruların kabul edilemez bulunabilmesi için iki koşul öngörülmüştür: *Anayasal önem* olarak adlandırılabilen olan birinci koşul *başvurunun Anayasa'nın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi açısından önem taşıması, kişisel önem* olarak adlandırılabilen olan ikinci koşul ise *başvurucunun önemli bir zarara uğramamasıdır* (K.V. [GK], B. No: 2014/2293, 1/12/2016, § 57).

26. Somut olayda cep telefonuna el konulmasının başvuru açısından önemli bir zarar oluşturmadığı ileri sürülebilir ise de müdahalenin kanuni temelini bulunup bulunmadığının ortaya konulmasının Anayasa'nın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi açısından önem taşıdığı değerlendirilmiştir.

27. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Mülkün ve Müdahalenin Varlığı ile Türü

28. Başvurucunun cep telefonunun mülk teşkil ettiği konusunda tereddüt bulunmamaktadır.

29. Anayasa'nın 35. maddesi ile mülkiyet hakkına temas eden diğer hükümleri birlikte değerlendirildiğinde Anayasa'nın mülkiyet hakkına müdahaleyle ilgili üç kural ihtiva ettiği görülmektedir. Buna göre Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmek suretiyle *mülkten barışçıl yararlanma hakkına* yer verilmiş; ikinci fıkrasında da mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahalenin çerçevesi belirlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında genel olarak mülkiyet hakkının hangi koşullarda sınırlanabileceği belirlenerek aynı zamanda *mülkten yoksun bırakmanın şartlarının* genel çerçevesi de çizilmiştir. Maddenin son fıkrasında ise mülkiyet hakkının kullanımının toplum yararına aykırı olamayacağı kurala bağlanmak suretiyle devletin mülkiyetin kullanımını kontrol etmesine ve düzenlemesine imkân sağlanmıştır. Anayasa'nın diğer bazı maddelerinde de devlet tarafından *mülkiyetin kontrolüne* imkân tanıyan özel hükümlere yer verilmiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin düzenlenmesi, mülkiyet hakkına müdahalenin özel biçimleridir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, §§ 55-58).

30. Anayasa Mahkemesi müsadere veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi tedbirlerinin uygulanmasının mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiğini daha önce kabul etmiştir. Bu kararlarda bu türden müdahalelerin mülkten yoksun bırakma sonucuna yol açmakla birlikte mülkiyetin kamu yararına kullanımının kontrol edilmesi amacını gözettiği dikkate alınmıştır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Bekir Yazıcı [GK]*, B. No: 2013/3044, 17/12/2015, §§ 54-58; *Arif Güven*, B. No: 2014/13966, 15/2/2017, §§ 42-48; *Torsan Orman San. ve Tic. Ltd. Şti.*, B. No: 2014/13677, 20/9/2017, §§ 50, 51). Somut olayda da başvurunun konusu müsadereye ilişkin olduğundan anılan ilkelerden ayrılmayı gerektirir bir durum bulunmayıp müdahale, belirtilen üçüncü kural çerçevesinde incelenmiştir.

b. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

31. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

32. Anayasa'nın 35. maddesinde mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş, bu hakkın kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabilceği öngörülmüştür. Mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, § 62). Bu durumda öncelikle müdahalenin kanuni dayanağının bulunup bulunmadığının incelenmesi gerekir.

33. Anayasa'nın 35. maddesinin ikinci fıkrasında mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği belirtilmek suretiyle mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerin kanunda öngörülmesi gereği ifade edilmiştir. Öte yandan temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkelerin düzenlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde de *hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceği* temel bir ilke olarak benimsenmiştir. Buna göre mülkiyet hakkına yapılan müdahalelerde dikkate alınacak öncelikli ölçüt, müdahalenin kanuna dayalı olmasıdır. Bu ölçütün sağlanmadığı tespit edildiğinde diğer ölçütler bakımından inceleme yapılmaksızın mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varılacaktır (*Ford Motor Company*, B. No: 2014/13518, 26/10/2017, § 49).

34. Hak ve özgürlüklerin, bunlara yapılacak müdahalelerin ve sınırlandırmaların kanunla düzenlenmesi bu haklara ve özgürlüklere keyfi müdahaleyi engelleyen ve hukuk güvenliğini sağlayan demokratik hukuk devletinin en önemli unsurlarından biridir (*Tahsin Erdoğan*, B. No: 2012/1246, 6/2/2014, § 60).

35. Müdahalenin kanuna dayalı olması öncelikle şekli manada bir kanunun varlığını zorunlu kılar. Şekli manada kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından Anayasa'da belirtilen usule uygun olarak kanun adı altında çıkarılan düzenleyici yasama işlemidir. Hak ve özgürlüklere müdahale edilmesi ancak yasama organınca kanun adı altında çıkarılan düzenleyici işlemlerde müdahaleye imkân tanıyan bir hükmün bulunması şartına bağlıdır. TBMM tarafından çıkarılan şekli anlamda bir kanun hükmünün bulunmaması hakka yapılan müdahaleyi anayasal temelden yoksun bırakır (*Ali Hıdır Akyol ve diğerleri [GK]*, B. No: 2015/17510, 18/10/2017, § 56).

36. Bir uyuşmazlıkta uygulanacak hukuk kurallarının ve özellikle müdahalenin kanuni dayanağını oluşturan kanun hükümlerinin yorumlanması derece mahkemelerinin takdirindedir. Derece mahkemelerince, mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağını oluşturduğu ifade edilen hükümlerle ilgili olarak geliştirilen yorumların isabetli olup olmadığını denetlemek Anayasa Mahkemesinin görevi değildir. Bununla birlikte derece mahkemelerinin yorumlarının kanunun açık lafzıyla çelişki içinde olduğu veya kanun metni dikkate alındığında bireyler tarafından öngörülmesinin mümkün olmadığı sonucuna ulaşıldığı ya da somut olayın ilgili kanun maddesiyle bağlantısının kurulmadığı veyahut kurulan bağın açıkça mantık dışı bir muhakemeye dayandığı hâllerde mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağının bulunmadığı kanaatine varılması mümkündür (mahkemeye erişim hakkı yönünden bazı farklarla birlikte bkz. *Ziya Özden*, B. No: 2016/67737, 19/11/2019, § 59).

37. Somut olayda haşvurucu hakkında yürütülen ceza soruşturması kapsamında başvurusunun cep telefonuna el konulmuş, ardından da cep telefonunun müsadere edilmesine karar verilmiştir. Müsadere kararının kanuni dayanağı olarak 5237 sayılı Kanun'un 54. maddesi gösterilmiştir. Anılan maddenin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinde -iyi niyetli üçüncü kişilere ait olmamak koşuluyla- kasıtlı bir suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın müsaderesine hükmedileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla suçta kullanılan ya da suçtan elde edilen bir eşyanın müsaderesine karar verilmesinin şekli manada kanuni dayandığının bulunduğu anlaşılmıştır.

38. Bununla birlikte müdahalenin şekli manada bir kanuni dayanağının bulunması yeterli olmayıp somut olayın bu kanunla bağlantısının kabul edilebilir bir muhakemeye dayalı olarak gösterilmiş olması gerekir. Başvurusunun cep telefonuna 27/4/2018 tarihinde el

konulmuş, Sulh Ceza Hâkimliğinin 28/4/2018 tarihli kararıyla da başvurucuya ait cep telefonu üzerinde inceleme yapılmasına izin verilmiştir. Ancak başvurucunun cep telefonunun teknik yönden incelenip incelenmediğiyle ilgili olarak dosyada bir bilgi bulunmamaktadır. Mahkeme kararında incelemeye ve sonuçlarına dair herhangi bir açıklama mevcut değildir. Mahkeme, başvurucunun uyuşturucu madde bulundurma suçunu işlediği sonucuna ulaşarak başvurucunun mahkûmiyetine karar vermiş ve mahkûmiyet hükmünün açıklanmasını geri bırakmış, ayrıca adli emanette kayıtlı bulunan suç eşyasının müsaderesine hükmetmiştir. Adli emanette kayıtlı olan eşya arasında başvurucuya ait cep telefonu da bulunduğundan telefon da müsadere edilmiştir.

39. Ancak Mahkeme, başvurucunun cep telefonu ile ilgili olarak ayrı bir değerlendirme yapmamış; cep telefonunun suçun işlenmesinde ne şekilde kullanıldığını açıklamamıştır. Bireysel başvuru dosyası incelendiğinde başvurucuya ait cep telefonunun suçun işlenmesi için kullanıldığına dair bir veriye de rastlanmamıştır. Başurucunun cep telefonuna el konulduğu soruşturma, ilk olarak başvuru hakkında başlatılmamıştır. Kolluk görevlileri B.M.D.nin işlediğinden şüphelendikleri bir suçtan dolayı evinde arama yaptıkları sırada tesadüfen başvurucunun da suçla ilgisinin bulunduğunu gösteren olgulara rastlamıştır. Soruşturmanın hiçbir aşamasında başvurucunun cep telefonunun suçta kullanıldığına dair bir değerlendirme yapılmamış, başvurucunun ihtiyaç duyduğu uyuşturucuyu elde etmek için bu cep telefonunu kullandığı iddia edilmemiştir. Bu durumda başvurucunun cep telefonunun kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçunun işlenmesinde kullanıldığı mahkeme kararında gösterilmediğinden somut olayın kanunla bağlantısının kurulduğu söylenemeyecektir.

40. Bu itibarla başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanaktan yoksun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan bu sonuç gözetildiğinde müdahalenin meşru amacının bulunup bulunmadığı ve ölçülü olup olmadığı yönünden inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

41. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

42. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

43. Başurucuyu; ihlalin tespit edilmesini ve sonuçlarının giderilmesine karar verilmesini, ayrıca 200.000 TL manevi tazminata hükmedilmesini talep etmiştir.

44. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Dođan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

45. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Dođan*, §§ 55, 57).

46. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı veya mahkemenin ihlali gideremediği durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülünen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir kararın kendisine ulaştığı mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Dođan*, §§ 58, 59; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, §§ 57-59, 66, 67).

47. İncelenen başvuruda, başvurunun cep telefonunun suçta kullanıldığı gösterilmeden müsadere kararı verilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

48. Bu durumda mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş, yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştırın nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere İstanbul Anadolu 13. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

49. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılamanın yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

50. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 364,60 TL harç ve 4.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 4.864,60 TL yargılama giderinin başvuruçuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle:

A. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

C. Kararın bir örneğinin mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere İstanbul Anadolu 13. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2018/565, K.2018/453) **GÖNDERİLMESİNE**.

D. Başvuruçunun tazminat talebinin **REDDİNE**,

E. 364,60 TL harç ve 4.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 4.864,60 TL yargılama giderinin başvuruçuya **ÖDENMESİNE**,

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvuruçunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına **GÖNDERİLMESİNE** 24/11/2021 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.